

Sygn. akt VI GC 165/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: del. SSR Marta Zalewska

Protokolant: inspektor Agnieszka Chmiel

po rozpoznaniu w dniu 19 października 2015 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: Syndyka Masy Upadłości Zakładów (...) Spółka z o.o. Spółka komandytowa w J.

przeciwko : R. Ż. wspólnikowi Zakładów (...) Spółka z o.o. Spółka komandytowa w J.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego R. Ż., wspólnika Zakładów (...) Spółka z o.o. Spółka komandytowa w J. na rzecz powoda Syndyka Masy Upadłości Zakładów (...) Spółka z o.o. Spółka komandytowa w J. kwotę 210.500,00 zł (dwieście dziesięć tysięcy pięćset złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 30 stycznia 2015r. do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 7.200 zł (siedem tysięcy dwieście złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego,

III. nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Rzeszowie kwotę 10.525,00 zł (dziesięć tysięcy pięćset dwadzieścia pięć złotych) tytułem opłaty od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony ustawowo,

IV. wyrokowi w pkt I co do kwoty 75.500 zł (siedemdziesiąt pięć tysięcy pięćset złotych) nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

Powód Syndyk Masy Upadłości Zakładów (...) sp. o.o. sp. k w J. wniósł o zasądzenie od pozwanego R. Ż. wspólnika Zakładów (...) sp. o.o. sp. k. w upadłości likwidacyjnej na swoją rzecz kwoty 210 500 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia 30 stycznia 2015 r. i kosztami postępowania. W uzasadnieniu pozwu wskazał na nieoprocentowane umowy pożyczki, a to:

- kwoty 200 000 zł. z dnia 21 lutego 2013 r. zawartą przez poprzedniczkę prawną będącą spółką jawną (...) sp. o.o. sp.k. i pozwanego będącego jej wspólnikiem,

- kwoty 50 000 zł. z dnia 31 sierpnia 2013 r. zawartą przez Zakłady (...) sp. o.o. sp. k w J. i pozwanego będącego jej wspólnikiem,

- na kwotę 135 000 zł. z dnia 23 listopada 2013 r. przez Zakłady (...) sp. o.o. sp. k w J. i pozwanego będącego jej wspólnikiem.

Upadły zwrócił pozwanemu tytułem pożyczek łącznie kwotę 210 500 zł. w terminach i datach wskazanych w pozwie.

W dniu 29 maja 2014 r. Zakłady (...) sp. o.o. sp. k w J. złożyły wniosek o ogłoszenie upadłości, która została ogłoszona w dniu 27 sierpnia 2014 r.

Syndyk wezwał pozwanego do zwrotu wypłaconych kwot, jako że zwrot pożyczki nastąpił w przeciągu sześciu miesięcy przed ogłoszeniem upadłości, pozwany nie kwestionował kwoty jako zwrotu udzielonych pożyczek.

Syndyk uzasadniając roszczenie powołał się na przepis art. 128 ust. 2 w zw. z art. 134 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. prawo upadłościowe i naprawcze /dalej puin/ i na zwrot pożyczki jako odpłatną czynność prawną.

W przedmiocie odsetek powód wskazał na bezskuteczny wpływ terminu do zapłaty wyznaczony w wezwaniu.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w części, a to w zakresie co do kwoty 135 000 zł, w pozostałej części, tj. co do kwoty 75 500 zł. uznał powództwo. W uzasadnieniu pozwany przyznał wypłatę kwoty 210 500 zł., która jednak tylko w części stanowić miała zwrot pożyczki. Kwota 135 000 zł. była bowiem zapłatą za samochód sprzedany przez żonę pozwanego J. N., właścicielowi K.-M. sp. o.o., w stosunku do której to spółki upadły zobowiązany był do zapłaty kwoty 28 000 zł. tytułem odsetek. Firma miała odstąpić od żądania odsetek w zamian za zaoferowanie przez żonę pozwanego samochodu do sprzedaży. Zapłata za samochód miała nastąpić bezgotówkowo: K. - (...) miał dostarczyć obecnemu upadłemu towar na kwotę 135 000 zł. z upoważnieniem do wypłaty tej kwoty pozwanemu, w imieniu swej żony. Na tytułach kasowych błędnie podano „zwrot pożyczki” jako że kwota ta pobrana przez pozwanego stanowi równowartość samochodu. Pozwany zaprzeczył, jakoby pismem z dnia 23.01.15r. stanowiącym odpowiedź na wezwanie do zapłaty uznał wobec powoda, iż sporna kwota została mu wypłacona tytułem pożyczek.

W odpowiedzi powód w piśmie datowanym na dzień 27 lipca 2015 r. podtrzymał żądanie pozwu. Wskazał na sprzeczności wewnętrzne odpowiedzi na pozew oraz powoływanie dowodów z zeznań świadków wyłącznie celem przewleknięcia postępowania oraz przeciwko dokumentom. Firma (...) sp. o.o. nie figuruje w dokumentach księgowych upadłego, co wskazuje na rzekomość kontaktów, w ramach których miało być dokonane rozliczenie. Zaprzeczył, aby miała miejsce dostawa towaru, o której mowa w odpowiedzi na pozew. Twierdzenia pozwanego, zdaniem powoda, zostały powołane wyłącznie jako taktyka procesowa mająca na celu jego przewlekłość. Podniósł, że pozwany nie sprecyzował, których dowodów wypłaty miałyby dotyczyć pomyłka.

Zarządzeniem z dnia 19 sierpnia 2015 r. zwrócono pismo procesowe pozwanego z dnia 17 sierpnia 2015 r. na podstawie art. 207 § 7 kpc w zw. z § 3 kpc, jako że pismo to zawierało, wbrew treści art. Art. 207 § 3 zd. 2 in fine, nie tylko nowe wnioski dowodowe, lecz i nowe twierdzenia. W kolejnym piśmie procesowym z daty 1 września 2015 r. pozwany złożył już tylko wnioski dowodowe z dokumentów i zeznań świadków.

Na rozprawie w dniu 19 października 2015 r. powód wniósł jak w pozwie, pozwany jak w odpowiedzi na pozew. Pozwany przyznał fakt i treść zawarcia umów pożyczek, jak też datę ogłoszenia upadłości oraz fakt przekształcenia spółki jawnej w spółkę z o.o. spółkę komandytową, przymiot pozwanego jako współnika upadłego, terminy i kwoty wypłat na rzecz pożyczkobiorcy.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Postanowieniem z dnia 27 sierpnia 2014 r. Sąd Rejonowy w K.ogłosił upadłość (...) Zakładów (...) sp.o. sp. komandytowa wyznaczając syndyka. Wniosek o upadłość złożono w dniu 29 maja 2014 r. Zakłady (...) sp. z o.o. sp. komandytowa powstały z przekształcenia ze spółki jawnej Zakładów (...). Ż., W. K. sp. j. Wspólnikiem tak spółki jawnej, jak i jej następcy prawnego był pozwany R. Ż..

/powyższe okoliczności zostały uznane za bezsporne i jako takie nie wymagały dowodzenia w myśl art. 229 kpc/

R. Ż. w dacie od 19 kwietnia 2013 r. pełnił rolę prezesa zarządu komplementariusza w/w spółki, który uprawniony był do jej reprezentacji.

Dowody: Odpis pełny (...) sp. z o.o. sp. komandytowa k. 6-10,

W okresie poprzedzającym ogłoszenie upadłości R. Ż. jako pożyczkodawca zawarł najpierw z poprzednikiem prawnym upadłego spółką jawną - jedną i następnie z upadłym dwie umowy pożyczki, jako pożyczkobiorcami, a to kolejno:

- w dniu 21 lutego 2013 r. na kwotę 200 000 zł. z datą zwrotu 31 grudnia 2013 r. /umowa zawarta ze spółką jawną Zakłady (...). Ż., W. K. sp. j. /,

- w dniu 31 sierpnia 2013 r. na kwotę 50 000 zł. z datą zwrotu 31 grudnia 2013 r. ,

- w dniu 28 listopada 2013 r. na kwotę 135 000 zł. z datą zwrotu 31 marca 2014r.

/powyższe okoliczności zostały uznane za bezsporne i jako takie nie wymagały dowodzenia w myśl art. 229 kpc/

Pozwany otrzymał wypłaty tytułem zwrotu w/w pożyczek w datach:

- 6 lutego 2014 r. w wysokości 83 500 zł.,

- 25 lutego 2014 r. w wysokości 28 000 zł.

- 14 marca 2014 r. w wysokości 25 000 zł.,

- 14 marca 2014 r. w wysokości 20 000 zł.,

- 14 marca 2014 r. w wysokości 20 000 zł.,

- 14 marca 2014 w wysokości 34 000 zł.,

Każda wypłata była potwierdzona dowodem wypłaty. W dowodach wypłaty każdorazowo wskazano osobę, na której rzecz jej dokonano jako R. Ż. oraz tytułu wypłaty „zwrot pożyczki dla zakładu”.

Dowody: dowód wypłaty z dnia 6.02.2014 r. k. 14, dowód wypłaty z dnia 25.02.2014 r. k. 15, dowody wypłaty z dnia 14.03.2014 r. k. 16-19,

Pozwany pismem z dnia 23 stycznia 2015 r. w odpowiedzi na wezwanie syndyka do zapłaty kwoty 210 500 zł. tytułem zwrotu otrzymanych kwot z dnia 8.01.2015r., otrzymane przez pozwanego w dniu 13.01.15r., nie kwestionował tytułu, z jakiego żądano od niego zwrotu kwot, a to jako zwrotu udzielonych uprzednio przez pozwanego spółce pożyczek.

Dowody: pismo pozwanego z dnia 23.01.2015 r. k. 22,

Umową nazwaną „Umowa kupna –sprzedaży” z dnia 4 grudnia 2013 r. sprzedający K. Ż., żona pozwanego oraz J. N. jako kupujący dokonali sprzedaży samochodu M. (...) nr. rej. (...). W umowie w jej § 4 stwierdzono, iż sprzedający przenosi na rzecz kupującego własność samochodu za kwotę 135 000 zł., sprzedający kwituje zaś otrzymanie ceny. J. N. prowadził działalność gospodarczą pod firmą (...).

Dowody: umowa z dnia 4.12.2013 r. k. 45, zaświadczenie o wpisie z CEIDG k. 66,

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o powołane powyżej dowody z dokumentów, których treść i autentyczność nie budziła wątpliwości Sądu, oddalając przy tym wniosek dowodowe z osobowych źródeł dowodowych jako zawnioskowane przeciwko osnowie dokumentu, o czym będzie mowa w dalszej części uzasadnienia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powód wywiódł swe roszczenie o zapłatę spornej kwoty w oparciu o art. 128 puin, zgodnie z którego ust. 1 Czynności prawne odpłatne dokonane przez upadłego w terminie sześciu miesięcy przed dniem złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości z małżonkiem, krewnym lub powinowatym w linii prostej, krewnym lub powinowatym w linii bocznej do drugiego stopnia włącznie albo z przysposobionym lub przysposabiającym są bezskuteczne w stosunku do masy upadłości.

Stosownie zaś do ust. 2 powołanego przepisu przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do czynności upadłego, będącego spółką lub osobą prawną, dokonanej z jej współnikami, ich reprezentantami lub ich małżonkami, jak również ze spółkami powiązanymi, ich współnikami, reprezentantami lub małżonkami tych osób. Przepis ten ma na celu ochronę przyszłej masy upadłości i jej wierzycieli przed jej uszczupleniem poprzez wybiórczą spłatę zobowiązań wobec osób bliskich. Czynności prawne odpłatne dokonane przez upadłego z osobami, z którymi łączy go stosunek szczególnego rodzaju, uznane są przez ustawodawcę za bezskuteczne względem masy upadłości, jeżeli dokonano ich w terminie sześciu miesięcy przed dniem złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości. Sąd miał przy tym na uwadze, iż w najnowszym orzecznictwie pojęcie "czynność prawna" jest wykładana szeroko i obejmuje nie tylko oświadczenia woli stron zmierzające do wykreowania danego stosunku prawnego, ale i działania następcze w postaci wykonania zobowiązania wynikającego z takiego stosunku (np. spłata długu). Spłata długu, dokonana na pół roku przed złożeniem wniosku o upadłość, na rzecz osób bliskich i osób prawnych powiązanych z dłużnikiem kapitałowo lub osobowo jest na podstawie art. 128 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 1112 ze zm.) czynnością prawną bezskuteczną wobec masy upadłości także wtedy, gdy dług ten wynikał z umowy zawartej wcześniej. Dla przyszłej masy upadłości i jej wierzycieli wybiórcza spłata, w okresie ochronnym, na rzecz osób bliskich lub powiązanych kapitałowo, wcześniej powstałych zobowiązań pieniężnych, mogłaby mieć znacznie dotkliwsze skutki, niż zawarcie w tym czasie z takimi osobami odpłatnych umów. Nie ma więc racjonalnych powodów, aby objąć działaniem wymienionego przepisu jedynie drugą czynność prawną, a pierwszą nie /wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z 2013-11-14, IV CSK 157/13/. Jako odpłatną czynność prawną uznaje się na tle powołanego przepisu spłatę zaciągniętej uprzednio pożyczki przez spółkę na rzecz małżonka współnika i prezesa zarządu / wyr. SN z 24.5.2012 r., II CSK 546/11, OSNC 2013, Nr 2, poz. 24/. W rozważaniach Sąd Najwyższy, który to pogląd podziela sąd orzekający w sprawie, przyjął, że, „czynnością prawną jest zdarzenie, w skład którego wchodzi przynajmniej jedno oświadczenie woli zmierzające do ustanowienia, zmiany lub zniesienia stosunku prawnego, a więc świadome i celowe zachowanie określonej osoby zmierzające do osiągnięcia wskazanych wyżej skutków cywilnoprawnych. Natomiast o spełnieniu świadczenia można mówić dopiero wtedy, gdy zostanie ono zaoferowane przez dłużnika i przyjęte przez wierzyciela i - niezależnie od formy w jakiej się odbywa - ze strony dłużnika ma na celu wykonanie zobowiązania i zwolnienie się z długu, zaś wierzyciel przyjmując świadczenie na zaspokojenie określonej wierzytelności, powoduje, że wierzytelność ta gaśnie. Działania obu stron są zatem celowe - nakierowane na wykonanie zobowiązania i zniesienie łączącego je stosunku prawnego. Zawierają więc oświadczenia woli, które mogą być wyrażone przez każde zachowanie ujawniające wolę w sposób dostateczny (art. 60 kc). Spełnienie świadczenia pieniężnego w wykonaniu zobowiązania jest więc czynnością prawną.”

Przechodząc na grunt przedmiotowej sprawy istotnym jest, że wniosek o upadłość spółki zgłoszono w dacie 29 maja 2014 r. Wyплаты wszystkich kwot, zwrotu których domaga się powód, dokonano w przeciągu sześciu miesięcy poprzedzających wniesienie tego wniosku.

Jako że pozwany uznał powództwo w zakresie co do kwoty 75 500 zł. Sąd będąc związanym tą czynnością procesową w oparciu o art. 213 § 2 kpc uwzględnił żądanie pozwu w tej części na podstawie art. 128 ust. 1 i 2 puin.

W sprawie spornym była natomiast pozostała kwota powództwa, a to w związku z zakwestionowaniem przez pozwanego tytułu, z jakiego otrzymał od spółki wypłatę: łącznie 135 000 zł. W ocenie Sądu powód, na którym spoczywał w tym zakresie ciężar dowodzenia w rozumieniu art. 6 kc, wykazał, iż zapłata spornych kwot dokonana została w ramach wykonania umowy pożyczki. Sąd dał wiarę w całości dowodom wypłat zalegającym na kartach od 14 do 19, t.j. dokumentom prywatnym w rozumieniu art. 245 kpc, potwierdzającym dokonanie czynności prawnej pomiędzy stronami postępowania, a to wykonanie właśnie umów pożyczki.

Jak to wynika bezpośrednio z treści dowodów wypłaty, dokonywane były każdorazowo jako zwrot pożyczki. Sąd miał na uwadze, iż pozwany kwestionując tytuł jako „zwrot pożyczki” jako wskazany „omyłkowo” nie sprecyzował nawet, jak to zauważył powód, których konkretnie kwot wypłat na łączną kwotę 135 000 zł. ta „omyłka” miałyby dotyczyć. Także z treści jego pisma sporządzonego osobiście przez pozwanego, stanowiącego odpowiedź na wezwanie do zapłaty /k. 22/ nie wynika w jakikolwiek sposób, aby wypłata spornych kwot miała się odbyć z jakiegokolwiek innego tytułu, niż zwrot pożyczki. Przeciwnie: sam pozwany wyraźnie wskazał, że sprawa dotyczy kwoty 210 500 zł. stanowiącej żądanie zwrotu wypłaconych mu pożyczek, które wcześniej wniósł do spółki. W w/w piśmie pozwany odnosił się do wyżej wymienionych kwot, tłumacząc jedynie powody, z jakich nie jest w stanie ich zwrócić, a to braku środków finansowych, nie kwestionując nadal tytułu, z jakiego je otrzymał.

Kolejną kwestią było, iż pozwany odbierając sporne wypłaty potwierdzał bezpośrednio nie tylko wypłatę, ale co istotne jej tytuł jako „zwrot pożyczki”.

Istotną był fakt, iż pozwany zakwestionował wyłącznie wpisany tytuł zapłaty; nie odniósł się natomiast do okoliczności, iż zapłaty te odbierał we własnym, a nie w imieniu żony. Z treści tych dowodów zapłat w żaden sposób nie wynika, aby pozwany działał w imieniu swojej żony, będąc przez nią upoważnionym do odbioru zapłaty za samochód na jej rzecz, czy jakiegokolwiek innego tytułu.

Podsumowując treść dowodów z powyższych dokumentów jednoznacznie wskazuje na wypłatę tytułem zwrotu pożyczki na rzecz pozwanego.

Sąd oddalił wnioski dowodowe z osobowych źródeł dowodowych na okoliczność przeciw osnowie w/w dokumentów jako niedopuszczalnych w myśl art. 247 kpc.

W niniejszej sprawie treść czynności prawnej, bo za czynność prawną jak to wskazano powyżej należało uznać z wszystkimi tego konsekwencjami, zwrot pożyczek, została wyraźnie wskazana w dokumentach z dowodów wypłaty.

Dowód przeciwko osnowie dokumentu zmierza do wykazania, że złożone oświadczenia woli są sprzeczne z treścią dokumentu. Ma to miejsce, gdy strona jak w przedmiotowej sprawie twierdzi, że wystawca dokumentu wprawdzie złożył oświadczenie woli, ale jego treść odbiega od treści udokumentowanej.

Zasadą pozostaje niedopuszczalność prowadzenia dowodu przeciwko lub ponad osnowę dokumentu, a jego dopuszczenie jest wyjątkiem, gdy zachodzą kumulatywnie określone w przepisie przesłanki /wyr. SN z 8.3.2005 r., IV CK 630/04, Legalis/.

Stosownie do treści art. 247 KPC - wskazane w nim dowody osobowe przeciwko osnowie lub ponad osnowę dokumentu obejmującego czynność prawną **mogą być dopuszczone tylko między uczestnikami tej czynności i to tylko w wypadkach, gdy nie doprowadzi to do obejścia przepisów o formie zastrzeżonej pod rygorem nieważności i gdy ze względu na szczególne okoliczności sprawy sąd uzna to za konieczne** /Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z 2002-06-05, II CKN 1094/00/.

Dla wyłączenia ograniczeń dowodowych z art. 247 kpc obie w/w przesłanki t.j. dotycząca obejścia formy zastrzeżonej ad solemnitatem i szczególne okoliczności sprawy muszą zachodzić kumulatywnie, co w sprawie nie miało miejsca.

Sąd Okręgowy miał na uwadze, że uprawnienie sądu dopuszczenia dowodów osobowych w wypadkach, w których dokument powstał w zadośćuczynieniu wymogom formy pisemnej ad probationem lub ad eventum, także będzie ograniczone obiema przesłankami przewidzianymi w art. 247 KPC, z tym tylko, że w tych wypadkach nigdy nie zaktualizuje się ryzyko obejścia przepisów o formie zastrzeżonej pod rygorem nieważności. Jeżeli jednak sąd uzna, że brak jest w sprawie szczególnych okoliczności, które uzasadniałyby przeprowadzenie dowodu ze świadków lub przesłuchania stron, to może odmówić dopuszczenia takiego dowodu, jeżeli będzie on dowodem przeciwko lub ponad osnowę dokumentu./ komentarz do Kodeksu Postępowania Cywilnego, red. prof. dr hab. Elwira Marszałkowska-Krześ, BECK, Legalis /.

Ocena, czy zaszyły szczególne okoliczności przynależą sądowi, który ma możliwość przeciwdziałania surowym skutkom ograniczeń dowodowych.

W ocenie Sądu w okolicznościach przedmiotowej sprawy żadne jednak szczególne okoliczności nie wystąpiły. Szczególne okoliczności sprawy należy przy tym oceniać pod kątem widzenia interesu społecznego lub zasługującego na szczególną ochroną interesu jednostki /Komentarz do kodeksu postępowania cywilnego, red. prof. dr hab. Andrzej Marciniak, prof. dr hab. Kazimierz Piasecki Rok wydania: 2014, Legalis/.

Przy ocenie szczególnych okoliczności, które mogłyby ewentualnie przesądzić o złagodzeniu zakazu z art. 247 kpc. nie mogło ująć uwadze, że pozwany, będąc uczestnikiem czynności prawnej, której treść dopiero na etapie tego procesu zakwestionował, a której treść potwierdził w dacie jej wykonania na piśmie, w dacie wypłat pełnił też funkcję prezesa zarządu komplementariusza spółki Zakład (...) sp. z o.o. spółka komandytowa, uprawnionego do reprezentacji tej spółki /k. 6-10/. Tym samym był nie tylko uczestnikiem tej czynności z jednej strony, ale z racji pełnionej funkcji winien doskonale orientować się co do spraw spółki, w tym jej kwestii finansowych i tytułu wypłaty. Powyższa okoliczność czyni niewiarygodnymi twierdzenia pozwanego w zakresie rzekomej „pomyłki „ przy wpisywaniu tytułu tych wpłat.

Kolejną sprawą jest interes społeczny. Nie bez znaczenia jest, iż podstawą roszczenia w przedmiotowej sprawie jest przepis mający na celu ochronę masy upadłości i tym samym interesu wierzycieli upadłego. Zatem ze szczególną ostrożnością należy podchodzić do wyjątków pozwalających na umniejszenie wartości istniejących już i powstałych jeszcze przed datą upadłości dokumentów, aby pochopnie nie doprowadzić do możliwości uszczuplania masy upadłości i osiągnięcia celu postępowania upadłościowego.

W ocenie Sąd w okolicznościach sprawy tak z uwagi na brak potrzeby udzielenia ochrony interesowi indywidualnemu pozwanego, który w dacie czynności udokumentowanej pisemnie miał pełny wpływ na ustalenie i kontrolę treści kwestionowanego teraz przez siebie dokumentu, jak i mając na uwadze brak wyraźnego interesu społecznego, który przemawiałby za uchyleniem zakazu dowodowego, brak było podstaw do uznania, iż szczególne okoliczności przemawiały za odejściem od reguły z art. 247 kpc i dopuszczeniem dowodu ze źródeł osobowych przeciwko dokumentowi.

Sąd miał przy tym na uwadze, że przepis art. 247 kpc nie stoi na przeszkodzie prowadzeniu dowodów na inną okoliczność, a to w celu ustalenia, jak strony rzeczywiście rozumiały pisemne oświadczenie woli, zawarte w dokumencie. W takim bowiem przypadku dowody te nie są skierowane przeciwko czy ponad osnowę dokumentu, ale celem dokonania wykładni. W przedmiotowej sprawie brak jednak podstaw do przyjęcia, że wniosek dowodowy zmierzał do dokonania wykładni w myśl art. 65 kc. Powoływanie się przez pozwanego na „omyłkę” nie jest bowiem tożsame z dążeniem do dokonania wykładni oświadczenia woli, które to pojęcia nie są tożsame. Pozwany nie podnosi, bowiem że strony inaczej rozumiały treść oświadczenia, niż to wynikało z jego treści ale, że to oświadczenie miało zupełnie inną treść niż wynika to z dokumentu, tym samym zawniósł dowód przeciw jego osnowie, a nie celem jego wykładni.

Podsumowując, wnioski dowodowe z osobowych źródeł dowodowych na okoliczność tytułu z jakiego zostały dokonane wypłaty , jako zgłoszone przeciw osnowie dokumentu należało uznać za niedopuszczalne i jako takie je oddalić na podstawie art. 247 kpc.

Jednocześnie także jako niedopuszczalny w myśl art. 247 kpc, bo przeciw osnowie dokumentu, Sąd oddalił wnioski dowodowe pozwanego z osobowych źródeł dowodowych t.j. z przesłuchania strony pozwanej i zeznań świadków na okoliczność zawarcia i treści umowy sprzedaży samochodu i ustaleń dotyczących zapłaty ceny. Z umowy sprzedaży wyraźnie wynikał fakt dokonania kupna sprzedaży, cena , co istotne w sprawie, w § 4 otrzymanie zapłaty ustalonej ceny sprzedaży /k.45/.

Abstrahując od powyższego, nawet gdyby cena, jak to wskazano w w/w umowie, nie została natychmiast zapłacona, a strony umowy sprzedaży samochodu, dokonywały ustaleń co do rozliczenia się z udziałem powodowej spółki, to nadal należy mieć na uwadze, że same ustalenia stron umowy sprzedaży o sposobie zapłaty nie przesądzają o tym, że wypłata spornych kwot faktycznie została wykonana właśnie w ramach tych rozliczeń.

W sprawie podstawową kwestią było bowiem, z jakiego tytułu wypłaty faktycznie zostały dokonane, a na tę okoliczność przesądzające znaczenie miały dokumenty w postaci dowodów wypłat, przeciwko którym osnowie, jak to wyżej wskazano, dowody z osobowych źródeł były niedopuszczalne.

Sąd oddalił wniosek dowodowy z faktur VAT na okoliczność sprzedaży mięsa na rzecz J. N. w ramach działalności (...) jako zbędnych do ustalenia okoliczności istotnych w sprawie. Jak to wynikało z wyjaśnień pozwanego w fakturach był odroczony termin płatności „na przelew”, opiewały one łącznie na kwotę 30 – 50 tys. zł. W ocenie Sądu te środki dowodowe były nieprzydatne na okoliczności istotne w sprawie, podniesione przez pozwanego w tym procesie, a to z jakiego tytułu dokonano zapłaty spornej kwoty, figurującej na dowodach zapłat. Skoro już z samych wyjaśnień pozwanego wynikało, że w fakturach wskazano przelew na rzecz wystawcy, to w żaden sposób nie mogły potwierdzić trójstronnych rozliczeń z udziałem spółki, pozwanego, jego żony i wystawcy tych faktur, a na które powoływał się pozwany. Podobnie odnośnie dowodu z dokumentu zrzeczenia się odsetek w wysokości 28 000 zł. przez J. N.. Już z oświadczenia strony pozwanej wynikało, iż był to dowód zbędny dla ustalenia w/w okoliczności, jako że w jego treści, poza zrzeczeniem się pod warunkiem kontynuowania zakupów u powoda, nie było żadnych „śladów” oświadczeń co do rozliczeń z udziałem żony pozwanego czy odwołania się do zakupu samochodu, a to przecież, zdaniem pozwanego, „zapłata” za samochód miała nastąpić barterowo: dostawą mięsa. Jednocześnie Sąd miał na uwadze, iż przeprowadzenie tych dowodów mogłoby spowodować zbędną przewlekłość postępowania, skoro pozwany tymi dowodami nie dysponował i koniecznym byłoby zwrócenie się o nie do syndyka i ich poszukiwanie w dokumentacji upadłej spółki. Mając zatem na uwadze powyższe Sąd oddalił w/w dowody na podstawie art. 227 kpc i art. 217 § 3 kpc.

Dodatkowo w wątpliwość co do prawdziwości, jak i skuteczności prawnej konstrukcji trójstronnego stosunku zobowiązaniowego, należało poddać twierdzenia pozwanego, zawarte w odpowiedzi na pozew, gdyż skoro dostawcą mięsa miał być (...) jako spółka z o.o., to nieuprawnionym byłaby barterowa „zapłata” za dostarczony towar samochodem, który nie zakupiła przecież sp. z o.o, lecz W. N. jako osoba prywatna, co wynika wprost z umowy kupna – sprzedaży samochodu. Ponadto brak skutku „kompensaty” wobec braku tzw. „wzajemności” w przypadku „zapłaty” kwoty 135.000 zł przez (...) sp.z.o.o. sp.k. na rzecz R. Ż. (potwierdził te zapłaty jako odbiorca), gdy tymczasem wierzycielem z tytułu „ceny” samochodu winna być jego żona. Brak w tym układzie stosunku przekazu i pokrycia w rozumieniu art. 921⁽⁽¹⁾⁾kpc

Mając na uwadze wykazanie przez powoda przesłanek z art. 128 ust. 1 i 2 puin Sąd uwzględnił żądanie pozwu w całości orzekając jak w pkt I wyroku.

W przedmiocie odsetek ustawowych Sąd orzekł na podstawie art. 481 kc.

W przedmiocie kosztów postępowania, na które po stronie powoda złożył koszt zastępstwa procesowego w wysokości 7 200 zł., Sąd orzekł w pkt II wyroku na podstawie art. 98 kpc w zw. z art. 108 kpc, mając na uwadze, iż powód był wygrywającym proces w całości.

Z tych samych względów Sąd orzekł w pkt III wyroku na podstawie art. 98 kpc w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych i nakazał ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa kwotę 10 525 zł. tytułem opłaty od pozwu od uiszczenia której powód był zwolniony ustawowo w oparciu o art. 132 ust. 2 puin .

W pkt IV wyroku Sąd nadał wyrokowi w pkt I rygor natychmiastowej wykonalności w zakresie, w jakim pozwany uznał powództwo na podstawie art. 333 § 1 pkt 2 kpc.